

ת"פ 31762/02/13 - מדינת ישראל נגד שירי סיוון, יעקב סיוון

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 31762-02-13

13 יוני 2016

לפני:

כב' השופטת עידית איצקוביץ

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ישראל שניידרמן

-

הנאשמים:

1. שירי סיוון
2. יעקב סיוון
ע"י ב"כ עו"ד זרי חזן

החלטה

1. הנאשם ואשתו, הנאשמת אף היא, הורשעו בהכרעת דין מיום 10.2.2016 בעבירה של העסקה שלא כדין של עובדת זרה, לפי סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים (להלן: "**הכרעת הדין**"). דיון טיעונים לעונש נקבע ליום 16.6.2016.

2. ביום 12.4.2016 הגיש הנאשם בקשה שבה ציין כי במסגרת הטיעונים לעונש עתיד הוא לעתור לחזרה מהרשעתו. לפיכך ביקש כי בטרם ייגזר דינו, יורה בית הדין על עריכת תסקיר שירות מבחן לפי סעיף 37(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") אשר יבחן את המלצתו בהטלת שירות לתועלת הציבור חלף הרשעה.

3. ביום 4.5.2016 הגישה המדינה (להלן: "**המאשימה**") את תגובתה שבה נטען כי דין הבקשה להידחות.

4. עיקר נימוקי בקשת הנאשם

א. מדובר בנזק שאינו מידתי ביחס לחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, אל מול הנזק העתידי להיגרם לעיסוקו לנוכח הרשעתו בדין.

ב. הנאשם עונה על שני התנאים המצטברים שנקבעו בפסיקה למתן צו לתועלת הציבור ללא הרשעה. אשר לתנאי הראשון: הנאשם בן 42 נ+4, משמש מנכ"ל בחברה ציבורית שפעילותה העסקית מתפרשת על פני העולם בדגש על מזרח אירופה.

הנאשם משמש דירקטור החברה ובמסגרת זאת נדרש להצהיר אחת לשנה כי הוא נעדר עבר פלילי. הנאשם הבהיר כי הגם שמדובר בעבירה מנהלית במהותה, הרשעתו עלולה להביא להפסקת תפקידו כדירקטור בחברה ולמנוע ממנו להתמנות בעתיד לתפקידים נוספים.

ג. אשר לתנאי השני הנוגע לסוג העבירה ציין הנאשם כי משעה שמדובר בעבירה מנהלית שבבסיסה מוטל קנס ומאחר שמדובר בעבירת עוון מהרף הנמוך ביותר, אין מחלוקת שמדובר בעבירה המאפשרת לשקול חזרה מהרשעת הנאשם.

ד. הנאשם הדגיש כי נסיבות העסקת העובדת הזרה מאפשרות את החזרה מהרשעתו שכן לא דובר על תקופה ממושכת - על פי כתב האישום עסקין בתקופה של חמשה שבועות ללא לינה.

ה. ב"כ הנאשם הפנה לנפסק בבג"צ 2126/99 מתי דה הס נ' עיריית תל אביב יפו ואח', (30.3.2000) שבו נקבע כי יש לתת אפשרות לאדם שעבר עבירה מנהלית לשאת ביעוץ מתאים מבלי שיוכתם בכתם של מי שעבר עבירה מנהלית.

כן הפנה לפסיקה שלפיה העבירה דנן היא עבירה קלה באופן יחסי, שאין מטען מוסרי שלילי נלווה לה ולא מצדיקה להטיל על מבצעה את הכתם הכרוך שבהרשעה פלילית.

ו. הנאשם הוסיף כי הוא אדם נורמטיבי וזו לו הסתבכות ראשונה עם החוק ועצם ניהול ההליך הפלילי בעניינו מהווה הרתעה מספקת כשלעצמה. מכאן כי אין כל חשש להישנות העבירה מצדו. לתמיכה בבקשתו הפנה הנאשם לפסקי דין שניתנו מפי בית דין זה כגון הע"ז (ת"א) 15327-01-12 מדינת ישראל נ' ריק רויטל וריק יונתן, 8.4.2014 (להלן: "עניין ריק") אשר הצביעו, בין היתר, על מעורבותו הפחותה של הבעל בהעסקת העובדת הזרה, לעומת זו של אשתו.

5. עיקר נימוקי תגובת המאשימה

א. על פי החוק וההלכה המחייבת, סמכות בית הדין שלא להרשיע את מי שנמצא אשם בפלילים היא חריגה ויש להשתמש בה במקרים יוצאי דופן בלבד.

ב. מתן צו מבחן יינתן כאשר אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה; מקרים בהם עלולה להיות פגיעה בשיקומו של הנאשם; ומקרים בהם שיקולי הענישה יכולים להידחות בפני

הנסיבות המיוחדות לקולא.

המאשימה הפנתה לפסיקה התומכת בטענה כי הימנעות מהרשעה שמורה למקרים מיוחדים בלבד כדוגמת ע"פ 57160-01-14 **מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ** (8.11.14 להלן: "**עניין חדוות הורים**"), ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3), 337 (להלן: "**עניין כתב**"), ועוד.

המקרה שלפנינו אינו נמנה עם המקרים המיוחדים והחריגים שבהם יש מקום לסטות מהכלל הקובע כי מי שהובא לדין פלילי ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו.

ג. אין בטענות שהציג הנאשם כדי להוות שיקול לאי הרשעה. מחד הנאשם לא הצביע על מהות ספציפית של הפגיעה שעלולה להיגרם לו, כביכול, על ידי ההרשעה.

מאידך, הימנעות מהרשעה בנסיבות תיק זה תפגע באופן מהותי בשיקולי הענישה המקובלים בתיק כגון זה.

6. המסגרת הנורמטיבית

סעיף 192(א) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982 (להלן: "**חסד"פ**") קובע:

הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור.

סעיף 2 לפקודת המבחן, התשכ"ט-1969 קובע כי "לא יתן בית משפט צו מבחן אלא לאחר קבלת תסקיר בכתב מקצין מבחן שנתמנה לפי פקודה זו".

סעיף 37 (א) לחוק העונשין קובע כי שעה ש"הורשע אדם, רשאי בית המשפט, לפני שיגזור את דינו, לדרוש תסקיר בכתב של קצין מבחן על כל אלה":

- (1) עברו של הנאשם;
- (2) מצבו המשפחתי של הנאשם עם פרטים מלאים ככל האפשר על הוריו, בן זוגו, ילדיו, אחיו ואחיותיו;
- (3) מצבו הכלכלי של הנאשם;
- (4) מצב בריאותם של הנאשם ובני משפחתו;
- (5) נסיבות פרטיות מיוחדות - אם ישנן - שהביאוהו לידי עבירה.

דרך המלך היא כי משנמצא כי נאשם ביצע את העבירה שיוחסה לו הוא יורשע, ויגזר עליו עונש (ע"פ 9262/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4), 869).

בית הדין הארצי לעבודה חזר לא מעט על ההלכה שלפיה הסמכות לבטל הרשעה תופעל במקרים חריגים בלבד, בהם מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת. הפעלת הסמכות תיעשה תוך שנקודת המוצא היא שאדם אשר הוכחה אשמתו בהליך הפלילי - יש להרשיעו בדין. כך, בעניין חדוות הורים נקבע:

... משכך, הסמכות להורות על ביטול הרשעה אמורה להיות מופעלת במקרים חריגים בלבד, בהם מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת.

...

נסיבות יוצאות דופן כאמור עשויות להיות נסיבות בהן "אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה" (עניין רומנו; ע"פ 3301/06 ביטי נ. מדינת ישראל, מיום 31.10.06), היינו נסיבות בהן "עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין התועלת שתצמח לחברה ולאינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה" (עניין קליין).

על פי ההלכה הפסוקה, קיימים שני תנאים מצטברים להימנעות מהרשעה - האחד, כי ההרשעה פוגעת פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; השני, כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (עניין כתב). נדרש לפיכך איזון עדין, בין האינטרסים הציבוריים הרלוונטיים וביניהם הצורך בהרתעת הרבים, הוקעה חברתית ואכיפה שוויונית, לבין הנזק הצפוי לנאשם הספציפי כתוצאה מעצם ההרשעה

בעניין כתב הותוו קווים מנחים (שאינם ממצים) להימנעות מהרשעה, ככל שמדובר בהיבט השיקומי של הנאשם:

א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; ה) הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; ו) האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם.

בית דין זה פסק לא מכבר בבקשות בנסיבות הדומות לענייננו. כך למשל בעניין ריק ציין מותב בראשות כב' השופטת דגן-טוכמכר את הדברים הבאים:

העובדה שעבירות "של תקנת הציבור" הינן עבירות קלות באופן יחסי, שאין מטען מוסרי שלילי נלווה להן, מצדיקה לפי תפיסה זו, שלא להטיל על מבצעהן את הכתם הכרוך בהרשעה פלילית. (ראה פסק דינו של בית המשפט העליון בבג"צ 93/06 ד.נ. כל גדר בע"מ נ' מדינת ישראל - פורסם בנבו).

מן הכלל אל הפרט

7.

הנאשם הצביע מחד על נסיבות הנוגעות להיותו אדם נורמטיבי ולפגיעה שעלולה להיגרם לו כתוצאה מההרשעה, ומאידך על אופייה של העבירה, הן ככלל והן בנסיבות העניין הפרטיות הספציפיות.

אשר לטענות הנוגעות להיות הנאשם "אדם נורמטיבי" אציין כי הרשעה פלילית גורמת נזק לכל אדם, עוד ביתר שאת למי שעברו נקי. אולם זו התוצאה של הוכחת אשמה בהליך פלילי.

מעבר לכך, בעבירות מהסוג שלפנינו מדובר, על פי רוב, בעבירה המבוצעת על ידי אנשים נורמטיביים.

אשר לטענות הנוגעות לתפקידו הבכיר של הנאשם, אציין כי יש להיזהר זהירות רבה בייחוס משקל יתר לאופי תפקידו ומעמדו של הנאשם כמו גם לעובדה שפעילותו העסקית מתפרשת גם אל מחוץ לגבולות ישראל (שצוינה בעלמא מבלי לפרט מה משמעותה). זאת מהחשש לפגיעה בעיקרון השוויון.

עם זאת השתכנעתי כי הנאשם הציג טעמים המצדיקים, ולו בשלב זה, את הפנייתו לקבלת תסקיר שירות מבחן על מנת לבחון את ביטול הרשעתו. זאת משני טעמים עיקריים:

הראשון נוגע לכך שהנאשם הצביע על פגיעה ממשית שעלולה להיגרם לו, שלפיה יופסק תפקידו כדירקטור כתוצאה מהרשעתו. הפגיעה האפשרית צופה גם פני עתיד, שכן יתכן שיהיה בכך למנוע את מינויו של התובע לתפקידים נוספים.

הטעם השני נוגע לנסיבות ההרשעה: העסקת עובדת ללא היתר לתקופה קצרה בת 5 שבועות, וללא לינה.

מאחר שהשפעת ההרשעה על פרנסתו של הנאשם עלולה להיות בלתי מידתית בהשוואה לחומרת העבירה; לאור העובדה כי אינני מתרשמת שקיים חשש ממשי מהישנותה; ובשים לב לכך שאשת הנאשם הורשעה ומדובר בתא משפחתי אחד שיוטל עליו קנס כספי ובכך נוצרת הרתעה כלכלית גם ביחס לנאשם - אני סבורה כי מן הראוי להפנותו לקבלת תסקיר שירות מבחן על מנת לבחון את ביטול הרשעתו, בהתאם להוראת סעיף 192א לחסד"פ.

על התסקיר להיות מפורט ולכלול אסמכתאות שיבהירו האם אכן תיגרם פגיעה קונקרטית וזדאית בתפקידו של הנאשם ככלל, ובפרט האם הרשעתו בעבירה המנהלית אכן תביא להפסקת כהונתו כדירקטור.

זאת על מנת להימנע ממצב של אכיפה שאינה שוויונית ובשים לב להלכה בסוגיה, כפי שפורט לעיל.

8. לסיכום

נוכח האמור אני מורה כדלקמן:

א. הנאשם יופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן.

ב. תסקיר שירות המבחן יתייחס לאפשרות ביטול ההרשעה וביצוע עבודות
הנאשם, בהתאם לדגשים שבסעיף 7 להחלטה זו.

ג. התסקיר יוגש עד ליום 5.9.2016.

ד. **הדיון לטיעונים לעונש נדחה ליום 28.9.16 שעה 14:30. הדיון שנקבע ל-16.6.16
בוטל.**

ניתנה היום, ז' סיוון תשע"ו, (13 יוני 2016), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.